

pakiranja prema namjeni opasne tvari; kategorije opasnosti s oznakama i simbolima; opisi rizika; informacije proizvođača/dobavljača opasnih tvari namijenjene kupcu.

15. **Transport of chemicals** – Prijevoz opasnih kemijskih tvari u cestovnom, željezničkom, zračnom i morskom prometu; prijevoz tekućina, plinova i čvrstih tvari; utovar i istovar; načini punjenja i ispraznjivanja kontejnera za prijevoz opasnih tvari.

16. **Chemicals and the environment: sources and impact** – Izvori, tipovi i učinci plinovitih, tekućih i krutih otpadnih kemijskih tvari na okoliš.

17. **Chemicals and the environment: monitoring and protection** – Legislacija; postupanje s otpadom, procjenjivanje učinaka na okoliš; sprečavanje atmosferskih emisija; postupanje s otpadnim vodama; kontrola krutog kemijskog otpada; monitoring emisija; odlaganje i zbrinjavanje otpadnih kemijskih tvari.

18. **Conversion tables and measurement data** – Tablice za pre-računavanje mjernih jedinica.

19. **Bibliography** – pregled odabranih priručnika/udžbenika iz područja anorganske, organske i fizikalne kemije i zaštite okoliša; legislacija u svezi s opasnim tvarima (Velika Britanija).

Priručnik sadrži mnoštvo informacija i podataka o opasnim kemijskim tvarima i brojne tabele. Namijenjen je stručnjacima različitih profila i zvanja i raznim stručnim službama, a napose: kemijskoj i srodnim industrijama i djelatnostima, inženjerima, fakultetima, studentima, medicinarima i medicinskim ustanovama, transportnim poduzećima, službama zaštite i sigurnosti itd. Općenito, priručnik može biti od koristi svima onima koji dolaze ili mogu doći u dodir s opasnim kemijskim tvarima i onima čiji je interes ili zadatak ostvarivanje uvjeta za siguran rad s opasnim tvarima, zaštita zdravlja i okoliša.

Branko Uhlík

društvene vijesti

Osvrt na 3. europski inženjerski forum

U Dubrovniku je od 11. do 13. listopada 2002. godine pod visokim pokroviteljstvom Predsjednika Republike Hrvatske održan 3. europski inženjerski forum (3. EIF). Moto ovog Skupa bio je "Inženjerska struka za budućnost ujedinjene Europe 21. stoljeća". Organizator Foruma bila je Hrvatska komora arhitekata i inženjera u graditeljstvu (HKAIG). Na 3. EIF-u sudjelovalo je oko 100 predstavnika iz europskih inženjerskih institucija i komora (većinom iz Mađarske, Njemačke, Austrije, Slovenije, Italije i dr.) te oko 250 inženjera iz Hrvatske.

Forum je uključivao dvije plenarne sjednice, a rad je organiziran po okruglim stolovima. Ukupno su održana tri okrugla stola sa sljedećim temama:

1. "Inženjerska profesija u Europi" (moderator: prof. dr. Branko Jeren, dipl. inž. el. i komoderator prof. dr. Dražen Aničić, dipl. inž. građ.)
2. "Europske integracije, Europska komora" (moderator prof. dr. Karl Kling i komoderator mr. sc. Mirko Orešković, dipl. inž. građ.)
3. "Inženjerske usluge u Europi" moderator prof. dr. Vladimir Skendrović, dipl. inž. građ. i komoderator prof. Janos Korda).

Na prvom okruglom stolu bilo je govora o obrazovanju inženjera te o značenju inženjerske profesije. Poseban naglasak dan je na teme kao što su primjena Bolonjske deklaracije u preobrazbi visokog obrazovanja, promicanje mobilnosti inženjera, ostvarivanje koncepta cjeloživotnog obrazovanja i dr.

Namjera drugog okruglog stola bila je da se ukaže na potrebu osnivanja europske krovne organizacije svih nacionalnih inženjerskih komora i udruga s javnim ovlastima s ciljem unapređenja statusa inženjera u Europi. Treba istaknuti da je na završnoj plenarnoj sjednici Foruma usvojena Deklaracija kojom se pozivaju sve europske nacionalne inženjerske komore i udruge da se pridruže Europskom savjetu inženjerskih komora, što će poslužiti kao osnova za osnivanje Europske inženjerske komore. Prema očekivanjima do osnivanja Europskog savjeta inženjerskih komora trebalo bi doći na izvanrednom 4. europskom inženjerskom forumu, koji će se održati u Beču u jesen 2003. godine. U tekstu Deklaracije navodi se da će Europski savjet inženjerskih komora imati sljedeće ciljeve:

– djelotvorno zastupati strukovne interese inženjera i njihovih nacionalnih komora na nivou udruga pred tijelima Europske komisije i Europskog parlamenta

– poticati, predlagati i promatrati usvajanje jedinstvenih europskih propisa te usklađivati nacionalna zakonodavstva u sferi prijenosa javnih ovlasti na ovlaštene inženjere u Europi

– poticati aktivno sudjelovanje nacionalnih inženjerskih komora i ovlaštenih inženjera u procesu ujednačavanja nacionalnih građevinskih propisa u skladu sa zajedničkim europskim propisima

– utvrditi standarde stručnih kvalifikacija i pravila strukovnog staleža te podržati sustav slobodne profesije za inženjersku struku

– slijediti odluku Europskog parlamenta od 5. travnja 2001. godine o položaju slobodnih profesija u modernim društvima kao i odluku o uspostavljanju jedinstvenog europskog sustava pristojbi i njenu dosljednu provedbu kroz nacionalna zakonodavstva

– uspostaviti jedinstvena načela inženjerske etike, kao temelj razumijevanja i samopouzdanja među europskim ovlaštenim inženjerima.

Na okruglom stolu o inženjerskim uslugama u Europi, koji je sadržavao i rasprave o europskim integracijama i europskoj komori sudjelovao je i predstavnik Sekcije za kemijsko inženjerstvo Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa – mr. sc. Igor Semenov, dipl. inž. kemijske tehnologije. Upozorio je da se u Republici Hrvatskoj prema postojećem zakonu o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu mogu organizirati i strukovno udruživati samo neke inženjerske struke (dipl. inž. arhitekture, dipl. inž. građevinarstva, dipl. inž. strojarstva, dipl. inž. elektrotehnike i dipl. inž. geodezije). To dovodi do diskriminacije i neravnopravnog odnosa inženjera tehničkih i ostalih inženjerskih struka s obzirom na mogućnost njihovog sudjelovanja u poslovima projektiranja i izgradnje, a posebice u odnosu na njihove kolege iz inozemstva. Nakon žive diskusije, u zaključcima rada spomenute grupe našla se i preporuka o potrebi organiziranja inženjera svih struka jedne države u nacionalnu inženjersku komoru koja bi se kasnije mogla integrirati u Europsku komoru inženjera. Ako bi postojeća Komora pritom stvarala poteškoće (kao što je bilo do sada), tada bi trebalo razmotriti udruživanje svih ostalih inženjerskih struka u zasebnu Komoru, koja bi se tada zasebno integrirala u Europsku komoru inženjera.

Nedvojbeno je da je prije sljedećeg Europskog inženjerskog foruma na kojem će se pristupiti osnivanju Europskog savjeta inženjerskih komora **nužno potrebno pojačati aktivnosti oko donošenja takvog zakona o komori kojim bi se stvorili jednaki uvjeti za rad svih inženjerskih struka u zemlji i izjednačila prava i obaveze svih ovlaštenih inženjera s onima u Europi i svijetu. Na taj način omogućit će se svjetlija budućnost hrvatskih inženjerskih struka u ujedinjenoj Europi 21. stoljeća.**

Igor Semenov, Vesna Tomašić

Sastanak s predstavnicima Inženjerske komore Slovenije

Tijekom nedavnog posjeta Ljubljani održan je sastanak s predstavnicima Inženjerske komore Slovenije (Inženirska Zbornica Slovenije, IZS). Tom prilikom razgovarali smo s gospodinom Romanom Lebarom – predsjednikom Matične sekcije tehnologa i ostalih inženjera koja djeluje u okviru Inženjerske komore Slovenije te s gospođom Barbarom Škraba – tajnicom IZS-a. Svrha sastanka bila je upoznavanje s načinom organiziranja i udruživanja tehničkih i ostalih inženjerskih struka u Inženjersku komoru Slovenije te sagledavanje mogućnosti buduće suradnje radi promicanja strukovnih interesa inženjera.

Današnja Inženjerska komora Slovenije osnovana je 1996. godine, od kada, nakon nekoliko desetljeća mrtvila, nastavlja s tradicijom svojih prethodnika. Osnovna namjera Komore je udruživanje i promicanje interesa inženjerskih struka, osiguravanje ravnopravnog statusa svih članica, konstruktivan dijalog s Ministarstvom za zaštitu okoliša i prostorno uređenje Republike Slovenije te suradnja i razmjena iskustva sa sličnim institucijama u inozemstvu, posebice u susjednim i ostalim europskim državama. Djelovanje IZS-a zasniva se na javnoj ovlasti za vođenje imenika ovlaštenih inženjera i projektnih organizacija kao i na javnoj ovlasti za izvođenje strukovnih ispita. Financiranje Komore temelji se na članarinama od oko 6300 članova, na pristojbama za vođenje imenika od oko 2200 projektnih organizacija te na pristojbama za izvođenje strukovnih ispita.

Sve donedavno, IZS se sastojao od sljedećih matičnih sekcija: matične sekcije arhitekata, urbanista i krajobraznih arhitekata (MSA), matične sekcije građevinskih inženjera (MSG), matične sekcije strojarških inženjera (MSS), matične sekcije elektro-inženjera (MSE), matične sekcije inženjera tehnologa i ostalih inženjera (MST), matične sekcije rudara (MSRud) i matične sekcije geodeta (MSGeo). Ubrzo nakon našeg sastanka, ili točnije 1. siječnja 2003. godine, stupio je na snagu novi zakon – Zakon o gradnji objekata, ZGO-1 (slov. Zakon o graditvi objektov, Uradni list RS 110/2002) prema kojem dolazi do određenih promjena u organizaciji IZS-a, među ostalim dolazi do izdvajanja sekcije arhitekata, urbanista i krajobraznih arhitekata te do njihovog udruživanja u zasebnu komoru – Komoru za arhitekturu i prostor (ZAPS).

S našim sugovornicima s posebnom pozornošću smo razgovarali o **Matičnoj sekciji inženjera tehnologa i ostalih inženjera, MST**. Saznali smo da MST uključuje različite struke, kao što su: kemičari, kemijski inženjeri, biotehnolozi, farmaceuti, metalurzi, tekstilci, strojari-tehnolozi, ali isto tako okuplja struke kao što su: šumari, agronomi, inž. drvne industrije te sve ostale struke koje su na neki način povezane s poslovima projektiranja i gradnje. Svaka od navedenih struka u okviru MST polaže poseban stručni ispit u skladu s odgovarajućim kvalifikacijama i stečenim iskustvom. Stručni ispit sastoji se od dva dijela: od pismenog ispita, koji traje 6 sati (ili 8 školskih sati) te od usmenog ispita, koji traje

još dodatna 3–4 sata. Program strukovnih ispita odnosi se uglavnom na problematiku same struke, a uključuje i poznavanje odgovarajućih zakonskih propisa. Zanimljivo je napomenuti da primjerice strojari-tehnolozi polažu poseban stručni ispit ukoliko žele imati ovlaštenja za obavljanje poslova tehnologa, a neovisno o tome mogu biti i članovi matične sekcije strojarških inženjera (MSS). Svaka matična sekcija ima svoje zasebne programe. Prema novom pravilniku o stručnim ispitima za struke koje još nemaju svoje programe (npr. agronomi) komora može oformiti komisije koje su im najbliže po programu i koje im mogu pomoći u pripremi i provođenju strukovnih ispita.

Treba naglasiti da postoje bitne razlike između ranije spomenutog Zakona o gradnji objekata (ZGO-1) i odgovarajućih zakona u Republici Hrvatskoj (Zakon o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu, NN. 45/1998. i Zakon o gradnji, NN. 52/1999.) kojima se određuje temeljni ustroj, djelokrug, javne ovlasti i članstvo u Komori. Nažalost, u Ministarstvo za zaštitu okoliša i prostorno uređenja, koje je nadležno za donošenje novog Zakona o gradnji u Republici Hrvatskoj, još uvijek se nisu našli neki novi ljudi sa sluhom za napore i nastojanja ostalih inženjerskih struka, koje nisu obuhvaćene postojećim zakonima, da, sukladno kvalifikacijama s kojima raspolažu, savjesno obavljaju stručne poslove projektiranja, stručnog nadzora i kontrole projekata u svojstvu odgovorne osobe. Naime, poznato je da u Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu (HKAIG) postoje *strukovna ograničenja*, tj. u HKAIG se mogu upisati samo "odabrane" struke (dipl. inženjeri arhitekture, dipl. inženjeri građevinarstva, dipl. inženjeri geodezije, dipl. inženjeri strojarstva i dipl. inženjeri elektrotehnike). Nadalje, prema slovenskom zakonu (ZGO-1) projektna i tehnološka dokumentacija osim ostalog sadrži tehnološke nacрте kao i ostale nacрте o gradnji, tehničke studije i elaborate koji su potrebni zbog posebnosti određenih vrsta objekata. Ne treba zanemariti ni činjenicu da su u Republici Sloveniji jednim zakonom definirani svi zakonski okviri koji određuju i omogućuju Komoru, dok u Republici Hrvatskoj postoji više zakona, a pritom nema koordiniranih aktivnosti radi njihovog usklađivanja. Osim toga, apsurdno je da naša država školuje inženjere koje ne priznaje te čije znanje i iskustvo ne koristi radi unapređenja gospodarstva.

Usprkos svim ograničenjima sadašnjosti, uvjereni smo da su se na početku 21. stoljeća u Republici Hrvatskoj stvorili objektivni uvjeti nužni za poboljšanje kvalitete usluge koju Komora, kao udruženje stručnih i odgovornih profesionalaca može i treba pružiti za dobrobit pojedinca i društva u cjelini. U tom smislu, potrebno je usmjeriti aktivnosti na izradu novih ili izmjenu i dopunu postojećih zakona u RH, koji će omogućiti izjednačavanje prava i obaveza svih inženjerskih struka koje sudjeluju u poslovima projektiranja i izgradnje, što je u skladu s jednim od temeljnih ustavnih prava, tj. prava na zaštitu dostojanstva, ugleda i časti.

Igor Semenov, Vesna Tomašić

Upravni odbor Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa je na svom sastanku 22. 1. 2003. donio odluku o sazivanju Izborne Skupštine društva. Stoga poziva članove HDKI-a

u srijedu 9. 4. 2003. u 12,00 sati

u prostorije HIS-a, Berislavićeva 6, Zagreb na Izbornu godišnju Skupštinu i predlaže sljedeći:

DNEVNI RED

1. Otvaranje Skupštine i izbor radnog predsjedništva
2. Izvješće predsjednika U.O. o radu HDKI i Upravnog odbora HDKI
3. Izvješće glavnog i odgovornog urednika izdavačke djelatnosti HDKI
4. Izvješća o radu podružnih društava i sekcija tijekom 2001/2002
5. Financijsko izvješće
6. Izvješće Nadzornog odbora
7. Izvješće Suda časti
8. Razrješnica predsjedniku i dopredsjedniku Društva
9. Razrješnica Upravnom odboru
10. Razrješnica Nadzornom odboru
11. Razrješnica Suda časti
12. Izbor predsjednika i dopredsjednika Društva
13. Izbor 7 članova Upravnog odbora
14. Izbor 3 člana Nadzornog odbora
15. Izbor 5 članova Suda časti
16. Potvrđivanje članstva u HDKI
17. Razno

Predsjednik HDKI-a
Prof. dr. sc. Antun Glasnović